

Subdit Prudent. d. à v. 448. Obiter notandum, quàm Hecates adulatrices sunt formicæ, illam contemplantes sine luce! Admirabile (inquit insulsiſſimè Ælian. 1. Animal. cap. 22.) ut mensis primo quoque die, non pedem ex caverna egredientes, admodum quietè tecto se teneant. Otiosiſſima prorsus observatio, etſi eſſet vera.

24 Apud Ægyptios singularis mirèque artificiosa Hecates typica imago. Simulacrum erat foemineo vultu, auribus caninis, capite velo nigerrimo: tres zonas in formam monilis, pectori colloque circumdatas habebat; simulque in vertice portam quamdam, sive ostium: illaque insitebat in flore Loti, cujus thyrſus in modum columnæ (albis nigrisque gradibus variegatæ) deorsum in cordis candidi figuram terminabatur: ex columnæ medio & taniæ sericæ & bina arboris Perlicæ folia, totidemque Heliotropij flores emergebant. Taniæ desinentes in flores tenebant duæ foeminae habitu virili (excepto velo, pleno ubere; quarum tutuli, corona varijs lapillis distincta, ex qua bini flores Perlicæ, quos comitabatur utrinde Loti flos in terram pronus, verum medijs versus cœlum erectus. Foeminarum una dicebatur Triedoris, & alia Comas. Ita in Tabula Bembin. figur. 1. Georg. Hervvart. in Theatr. Hieroglyph. Mythologiam delicare conati sunt Plutarch. de Isid. & Osirid. & Pier. Valer. lib. 39. à cap. 1. usque 6. Haud in scopum collimarunt: acu tetigit Kircher. in Mens. Isiac. Tom. 3. Oedip. Syntagm. 1. cap. 5. Ibi ingeniosa ingenuaque videris, quibus parco, ne turgescat pagina Ephemeridum. Apud Ægyptios etiam initium Anni arborum, adhibitis amuletis in ariditatem, queis antiquitatis arefactæ floruerunt de quo suo loco, 18. Mart. n. 30. Ex rota quoque suorum Numinum mensis dodecatorum respondebat Arueri, idest, Apollini, seu seniori Horo, ut observant Kircher. d. Tom. 2. p. 2. clas. 7. cap. 2. & Pier. Valer. lib. 18. cap. 2. de quo sæpe in hoc opere agemus. Huic Numini sacra hac die & mente.

Triedotis & Comas imagines.

Initium Anni arborum.

Arueris.

Mos Malabarum in anni exordio.

25 Singulare sanè Anni principium apud Malabares. Primo anni die, qui decimum quintum ætatis excessere, faciem involvunt, oculos obtegunt; ne quicquam aspiciant. Deinde à pueris in fana ducuntur, in quibus varia Deorum signa aut imagines sunt: ibi detractis luminum fascijs, intuitum in opposita dirigunt impetè: quod si simulacrum Numinis, quod cordi est, contingat videre; illum annum sibi felicissimum fore hilares autumant. Hieron. Ofor. de Reb. Emmamel. lib. 2. fol. 37. Diximus, Tom. 3.

T. 13. D. 2. n. 5. De rota Sinarum in numerum annorum, ibid. egi, Tamolog. 8. n. 61. quod totum ibi descriptum à Joseph. Acosta; tam Gomara, quàm Samuel Purchas in Mund. descript. Tom. 3. lib. 5. cap. 7. simulque Kircher. 3. Oedip. Diatrib. prolusor. cap. 4. Mexicanis attribuit; qui quidem post proterviam factam in anni fine, de quo 31. Decembr. quo die arbitrantur finem anni & mundi; metuentes ne illucescat, tota nocte novissimæ anni pervigilant. Sole vero oriente, buccinis, listris, tympanis, ac tibijs, cantu & gestulationibus lætitiã testantur, Solem adorant, & gratias agunt eò quod novum sæculum proroget: tuncque prius extinctum, novum ignem à Sacerdote quærunt, quo accendunt lumina, signantes annum, ejusque diem primum per ciphram O. Videris rotam apud Kircherum, si lubet.

Mexicanorum.

26 Quæ communia singulis mensibus, haud iteranda. Dicam cum Ovidio in Præfat. ad Fast. v. 61.

Ovid.

Hæc tibi dicta semel totis herentia fastis, Ne seriem rerum scindere cogar, erunt.

Sic intelligendum de sacris Jovi Olympio quolibet primo die mensis: etenim in Ara Maxima (cui adjacet Ignorum Deorum Ara, juxta Pausan. cap. 162.) Elei sacra faciunt pristino parentum ritu, thura & melle subactum viticum adolentes: aras quidem oleagina fronde velant, & vino in libando utuntur. Sacrorum ceremonijs (in quaque in singulorum mensium statos inciderint dies) ritè peragendis præsum adiuvis, augures, faciales, interpretes, tibicen præterea & lignator. Idem, cap. 163. Licet ex professio de Deo ignoto acturus die 19. à n. 15. & fusè 6. August. haud fas præterire, Aram, quam Paulus invenisse dicit Deo Ignoto, Actor. 17. 23. à nonnullis pluraliter accipi: singulariterque à Paulo signari pro opportunitate ac occurrente occasione seminandi verbum Dei. A Pausania figitur Ara dicata Dijs Ignotis & Peregrinis, cap. 162. sed Marianæ, Opusc. de Edition. Vulgat. cap. 6. cui suffragor, jurè placet, inter aras Dijs dicatas Ignotis & Peregrinis, fuisse specialem Ignoto Deo. Visa enim Eclipsi (ait Michael Syncellus in Encom. Dionys. Arcopagit.) qua in morte Christi conigit contra naturæ ordinem; Athenienses verti naturæ vices putantes virtute aliquâ oculi Numinis; aram Ignoto Deo excivasse, eoque Paulum alluisse. Videtis Sanctium ac Lorin. in Actor. loc. præcit.

Jovi Olympio sacra Ara Deorum Ignorum.

Dei Ignoti & Peregrini.

DIES

DIES II. JANUAR.

IV. N.

1 Grad. 12. Solis in Capricorno. Felix dicitur à Dariot. cap. 3. Hic gradus in horoscopo magnæ virtutis constituit athletam; sed qui biathanatos moriatur. Firmic. Sol magis ascendit. Plin. lib. 18. cap. 26. & 29. Ætius, serm. 3. cap. 4. Leo incipit occidere, sit pluvia. Ptolom. Vir velociter currens. Sphær. Arab. Præsepe vespere oritur. K. P. R. Sinister humerus Bootis vespere occidit. Junctin. K. A. Cingulum Orionis oritur vespere. Alsted. in Encycloped. lib. 7. Uranometr. à cap. 3. Cancri medium occidit. Columel. & Ovid. d. v. 313. Octipedis frustra quæruniur brachia Cancri.

Ovid.

Præceptus occiduas ille subibit aquas.

2 Noëmum exisse haccine die ex Arca vult credi Fonsæca in Annotation. margin. ad Cajetan. in Genes. cap. 8. eò quod Noëmum, qui à Gentibus dicitur Janus, hic mensis sacer (uti vidimus pridie, & dicemus die 7. & 8.) ab illoque denominatus. Quid mirum, si Moyses Nisan, seu Martium primum vocavit mensẽ, quia Israëlẽ eduxit ex Ægyptiaca servitute; in memoriam sempiternam liberationis à diluvio, quod decreverit Noë suos posteros annum incipere à mense, quo egressus ex Arca? Est petitio principij, seu negatio suppositi. Refutat tenuiter Tornielius, & aptius sententiam confirmare videtur. Nulla sacra supputatione stare potest cogitatio: equidem Genes. 8. 14. dicitur, quod egressus est Noë mense secundo, septimo & vicesimo die mensis. Si, ut par est, numeratur à Martio, anni principio; dies erit 27. Aprilis. Si à Januario, dies erit 27. Februarij, qui mensis secundus: nunquam ergo ab exitu Jani ex Arca poterat dici Januarius; cum in illo mense non exiverit. Ab hinc ann. 887. juxta Torniel. Briet. & Turſelin. promoventur opera Sanctuarij in Tabernaculi erectionem & ornatum, de quibus Exod. à cap. 25. ann. 1. egressus Israël de Ægypto. Leonard. Mar. Sallian. & Scaliger. in Kalend. Judaic. Anno ab hinc 225. juxta Briet. 217. juxta Adrichom. apparet Michaël, ut de servitute Madianitica liberaret Israël, de qua 3. Jun. n. 3. Cum ob idola horum esset mancipatus servituti, respuit prædicatione cuiusdam Prophetæ, quem Rabbini dixerunt fuisse Phineã, curæ populi incumbentem, licet à Domino, ne in terra viveret raptus (vide 19. Maij, n. 3.) etſi Comestor in Judic. cap. 8. dicat: Venit Angelus Domini,

Noe egressus ex Arca.

Promoventur opera Sanctuarij.

Michael apparet Gedeoni.

3 Ergo stanti Gedeoni juxta lucum Baal, virgæque excutienti frumentum, ut fugeret in loca tutiora; venit Angelus cum virga quasi peregrinus & lassus, & sedit sub una ex querceto Ephra (in qua Christi natiuitatis datum signum; uti dicemus, 25. Decembr. n. 23.) & benè precans obvio Gedeoni, dixit: Dominus tecum, virorum fortissime: v. 12. Jurè; non solum corporis robore; sed cordis Dei veri firmiſſimã fide; igitur cunctis idololatris, etiam patre, unum Deum Israël cognoverat & adorabat: quapropter electus à Domino, ut salvaret Israël. Theodoret. quest. 12. Statum itaque Gedeon Angelo refert, cui de libertate vindicanda cogitare innuit Angelus; siquidem ejus ministerio plenè obrinenda. Ille est perculsus, lætus; desiderio expulsionis tantæ tyrannidis signum victoriæ ab illo, qui jam sibi plus quàm homo videbatur, petit audax, & quali hospitem in mensam invitavit, quod haud abnuuit Angelus, ut occasionem haberet, qua Gedeon quid promiserat, cognosceret: quandoquidem cuncta allata, ejusque iussu super caute imponita, tactu virgæ exulsit flamma egrediens de petra, cum qua etiam Angelus ex ejus evanuit oculis. Timuit ex visione mori: illique Deus inter-nà locutione dixit, non ideo moriturum: gratulæque statim Numini ædificavit altare, titulo Jehovah-schalom: idest, Domini pax. Super hoc altare nocte illa eum iussit Dominus sacrificare taurum optimum patris sui Joas, & alium taurum Septennem, quos Idololatæ cum patre saginaverant Baal: totumque perficiendum super eandem ipsam petram, de qua excussus ignis in sacrificij prioris consumptionem: at prius destrucenda est ara Baal, & igni tradendus lucus, qui

Quercus Ephra.

Gedeon cognoscit Angelum, igne virgæ excusso in petra.

Erigit Numini sacrum altare.

C 2

cir-